

за хвилину та зменшенням всіх значень часових показників. При ходьбі з поворотом голови праворуч зростає довжина звичайних та подвійних кроків, а при ходьбі з поворотом голови ліворуч більшою виявляється просторова асиметрія. Структура крокового циклу ходь-

би з поворотом голови праворуч та ліворуч залишається без змін порівняно з такою при звичайній ходьбі.

Перспективи подальших розробок полягають у вивченні просторово-часових параметрів ходьби осіб юнацького віку у межах різних фізіологічних парадигм.

Список літератури

Йолтухівський М. В. Просторово-часові показники ходи в юнаків / М. В. Йолтухівський, Т. О. Величко // Вісник морфології. - 2009. - № 2 (15). - С. 449-453.

Йолтухівський М. В. Просторово-часові показники ходи в дівчат / М. В. Йолтухівський, Т. О. Величко // Biomedical and biosocial anthropology. - 2009. - № 13. - С. 119-124.

Московко Г. С. Дослідження функції ходи за допомогою GAITRite: описання та нормативні дані // Biomedical and Biosocial Anthropology. - 2007. - № 8. - С. 18 - 22.

Buschges A. Sensory control and organization of neural networks mediating coordination of multisegmental organs for locomotion / A. Buschges // J Neurophysiol. - 2005. - № 93. - P. 1127-1135.

Rossignol S. Dynamic sensorimotor interactions in locomotion / S. Rossignol, R. Dubuc, J.-P. Gossard // Physiol Rev. - 2006. - № 86. - P. 89-154.

Vestibular, visual, and somatosensory contributions to human control of upright stance / C. Maurer, T. Mergner, B. Bolha, F. Hlavacka // Neurosci Lett. - 2000. - Vol. 281. № 2-3. - P. 99-102.

Богомаз О.В., Величко Т.А.

ПРОСТРАНСТВЕННО-ВРЕМЕННЫЕ ПАРАМЕТРЫ ХОДЬБЫ ПРИ ЧАСТИЧНО ИЗМЕНЕННОМ ВЕСТИБУЛЯРНОМ ПОТОКЕ

Резюме. Целью исследования было установить и проанализировать пространственные и временные параметры ходьбы у практически здоровых лиц юношеского возраста в условиях модуляции вестибулярного сенсорного потока, а именно при ходьбе с поворотом головы вправо и влево. Исследование проводили с помощью современной компьютеризированной системы GAITRite®. Установлено, что при ходьбе с поворотом головы вправо и влево увеличиваются скорость, количество шагов в минуту и уменьшаются все значения временных показателей. Структура цикла шага ходьбы с поворотом головы вправо и влево остается без изменений по сравнению с такой при обычной ходьбе.

Ключевые слова: пространственно-временные параметры ходьбы, ходьба с поворотом головы, юноши, девушки.

Bogomaz O.V., Velychko T.A.

SPATIO-TEMPORAL PARAMETERS OF WALKING UNDER PARTIALLY MODIFIED VESTIBULAR FLOW

Resume. The aim of the study was to identify and analyze the spatial and temporal parameters of walking in healthy young people under the vestibular sensory flow modulation, such as walking with the head rotation to the right and left. The study was carried out by the high-quality computerized electronic walkway system GAITRite®. It was found increasing the speed, the number of steps per minute and reducing all values of the temporal parameters under the walking with head rotation to the right and left. A step cycle structure at the walking with the head rotation to the right and left remained unchanged compared with that in normal walking.

Key words: spatial and temporal parameters of walking, walking with the head rotation, boys, girls.

Стаття надійшла до редакції 10.10.2012р.

© Коробко О. А.

УДК: 616.248-08:008.1

Коробко О. А.

Кафедра внутрішньої медицини № 2, Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова (вул. Пирогова, 56, м. Вінниця, 21018, Україна)

ОСОБЛИВОСТІ ПОКАЗНИКІВ ЯКОСТІ ЖИТТЯ ХВОРИХ НА БРОНХІАЛЬНУ АСТМУ ПРИ ВИКОРИСТАННІ РІЗНИХ СХЕМ ЛІКУВАННЯ

Резюме. Обстежено 118 хворих на бронхіальну астму (70 осіб основної групи в лікуванні застосовували акустичний вібромасаж легень, 48 пацієнтів контрольної групи отримували препарати медикаментозної терапії). Оцінка якості життя хворих вивчалась за допомогою української версії опитувальника MOS SF-36. Результати отриманих даних свідчать про те, що у жінок основної групи в порівнянні з чоловіками основної групи спостерігали статистично достовірне ($p < 0,05$) покращання більшості показників фізичного, психічного та загального статусу. В групі порівняння визначалась тенденція до підвищення цих критеріїв у жінок порівняно з чоловіками цієї ж групи, але без достовірних розбіжностей ($p > 0,05$).

Ключові слова: бронхіальна астма, якість життя, акустичний вібромасаж легень.

Вступ

Бронхіальна астма (БА) - одне з найбільш розповсюджених хронічних захворювань, яким хворіють люди всіх вікових груп і яке розглядається в сучасному суспільстві як значна медична та соціальна проблема.

Аналіз якості життя (ЯЖ) хворих на БА дозволяє інди-

вілізувати випадок, оцінити ефективність лікування та вибрати найкращі шляхи реабілітації. Це, як відомо, і є кінцевим завданням тривалої терапії будь-якого хронічного захворювання, проявом гуманістичних досягнень сучасної медицини [Фещенко, 2000; Яшина, 2006].

Мета дослідження - вивчити статеві особливості показників ЯЖ в осіб, які в комплексному лікуванні отримували акустичний вібромасаж легень та хворих на БА, які застосовували тільки медикаментозну терапію.

Матеріали та методи

В комплексне обстеження хворих на персистуючу БА середнього ступеня тяжкості було включено 118 осіб у віці від 18 до 74 років (середній вік хворих склав $46,78 \pm 1,77$ років). Верифікація діагнозу здійснювалась згідно існуючим міжнародним та національним документам [Наказ Міністерства охорони здоров'я України № 499 від 28.09.2003; Наказ Міністерства охорони здоров'я України № 128 від 19.03.2007].

Обстежені нами хворі були розподілені на дві групи, репрезентативні за віком, статтю, перебігом захворювання, легеневою недостатністю і супутніми захворюваннями. Хворі основної групи (70 осіб) отримували акустичний вібромасаж легень на тлі базисної медикаментозної терапії. Пацієнти групи порівняння (48 осіб) використовували тільки препарати базисної терапії. Процедура здійснювалась перед застосуванням хворими інгаляційних препаратів за допомогою приладу "ЕОЛ ТУ У 19016204.001 - 2000". Тривалість процедури - 10 хвилин, курс лікування - 10 днів.

Для визначення зв'язку індивідуальних особливостей хворого з перебігом бронхіальної астми використано методику визначення якості життя за допомогою української версії загального опитувальника MOS SF-36 (Medical Outcome Study Short Form-36 [Бабійчук, 2002; Фещенко, 2002]).

Статистична обробка отриманих результатів про-

ведена в пакеті "STATISTICA 5.5" (ліцензійний № АХХR910A374605FA) з використанням параметричних і непараметричних методів оцінки отриманих результатів.

Для встановлення розбіжностей середніх використовувався непараметричний критерій Мана-Уїтні (z).

Результати. Обговорення

Між показниками ЯЖ жінок та чоловіків основної групи та групи порівняння до лікування не встановлено достовірних розбіжностей ($p < 0,05$).

Як видно із таблиці 1 у результаті проведеного лікування у жінок основної групи відновлення фізичної активності відбувалось значно виразніше, і критерій Майна-Уїтні (z) становив 4,52, у чоловіків основної групи - 2,20 ($p < 0,05$). Так само більш виражено підвищення показника фізичної активності спостерігалось у жінок групи порівняння ($z = 1,94$), ніж у чоловіків тієї ж групи ($z = 1,46$), але розбіжність була недостовірною ($p > 0,05$).

Аналогічна динаміка спостерігалась і з критерієм "роль фізичних проблем в обмеженні життєдіяльності": серед жінок основної групи критерій Майна-Уїтні становив 4,37, серед чоловіків основної групи до та після лікування - 3,67 ($p < 0,05$). Навпаки, у групі порівняння показник "роль фізичних проблем в обмеженні життєдіяльності" у чоловіків відігравав більше значення ($z = 1,24$) у порівнянні з жінками групи порівняння ($z = 1,20$), але без достовірних розбіжностей ($p > 0,05$).

У чоловіків основної групи в результаті лікування статистично достовірно збільшився показник "соціальна активність" ($z = 4,38$) у порівнянні з жінками основної групи ($z = 3,75$) при $p < 0,05$. У групі порівняння визначали підвищення цього критерію серед чоловіків ($z = 2,56$)

Таблиця 1. Особливості показників якості життя хворих на БА середньотяжкого перебігу залежно від статі до та після лікування.

Показники якості життя	Основна група				Група порівняння			
	Чоловіки (n=28)		Жінки (n=42)		Чоловіки (n=19)		Жінки (n=29)	
	z	p	z	p	z	p	z	p
Фізична активність	2,20	0	4,52	0	1,46	0,14	1,94	0,05
Роль фізичних проблем в обмеженні життєдіяльності	3,67	0	4,37	0	1,24	0,21	1,20	0,23
Біль	1,99	0,05	1,48	0,14	1,83	0,07	2,01	0,04
Соціальна активність	4,38	0	3,75	0	2,56	0,01	2,86	0
Психічне здоров'я	3,62	0	5,04	0	2,36	0,02	2,96	0
Роль емоційних проблем в обмеженні життєдіяльності	3,02	0	3,70	0	0,35	0,73	1,71	0,09
Життєздатність	4,44	0	5,68	0	3,47	0	3,25	0
Загальне здоров'я	5,65	0	5,66	0	3,36	0	4,07	0
Здоров'я у порівнянні з тим, щр було рік тому	3,03	0	2,01	0,04	0,98	0,33	1,64	0,10
Фізичний статус	3,79	0	4,51	0	2,17	0,03	2,17	0,03
Психічний статус	5,15	0	6,04	0	3,69	0	3,81	0
Загальний статус	4,00	0	4,66	0	1,51	0,13	2,89	0,01

Примітка: - різниця при $p < 0,05$.

і жінок ($z=2,86$), але без достовірних розбіжностей ($p>0,05$).

Показник "психічне здоров'я" у жінок основної групи протягом лікування став достовірно вищий ($z=5,04$) у порівнянні з чоловіками основної групи ($z=3,62$) ($p<0,05$). У групі порівняння достовірних розбіжностей між чоловіками ($z=2,36$) та жінками ($z=2,96$) не спостерігали ($p>0,05$).

Показник "роль емоційних проблем в обмеженні життєдіяльності" також мав достовірну тенденцію до зростання ($p<0,05$) переважно у жінок основної групи ($z=3,70$) та жінок групи порівняння ($z=1,70$) по відношенню до чоловіків основної групи ($z=3,02$) та групи порівняння ($z=0,35$).

У результаті проведеного лікування показник "життєздатність" збільшився в жінок основної групи ($z=5,68$), у той час як у чоловіків цієї ж групи $z=4,44$. У групі порівняння, навпаки, показник "життєздатність" виявився більшим у чоловіків ($z=3,47$) порівняно з жінками ($z=3,25$) ($p<0,05$).

Протягом лікування критерій "загальне здоров'я" в основній групі оцінювався практично однаково у чоловіків ($z=3,65$) та жінок ($z=3,66$), у жінок групи по-

рівняння показник "загальне здоров'я" збільшився на 4,07, у чоловіків цієї ж групи - на 3,36 ($p<0,05$).

Показник "здоров'я у порівнянні з тим, що було рік тому" виявився більшим у результаті лікування у чоловіків основної групи ($z=3,0$) у порівнянні з жінками основної групи ($z=2,01$). У групі порівняння вищезгаданий показник, навпаки, підвищився у жінок ($z=1,64$) порівняно з чоловіками ($z=0,98$) при $p<0,05$.

Висновки та перспективи подальших розробок

1. Таким чином, у жінок основної групи в порівнянні із чоловіками основної групи спостерігали статистично достовірне ($p<0,05$) покращання більшості показників фізичного, психічного та загального статусу. У групі порівняння визначалась тенденція до підвищення цих критеріїв у жінок порівняно з чоловіками цієї ж групи, але без достовірних розбіжностей ($p>0,05$).

Отримані дані свідчать про важливість визначення параметрів якості життя у хворих на бронхіальну астму. Детальне вивчення цієї проблеми дозволить індивідуалізувати випадок та вибрати найкращий метод ліку-

Список літератури

Бабійчук, Ю. В. Динаміка первинної інвалідності, фактори ризику її виникнення, показники якості життя хворих бронхіальною астмою : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мед. наук : спец. 14.01.27 "Пульмонологія" / Ю. В. Бабійчук. - Київ, 2002. - 18 с.
Наказ Міністерства охорони здоров'я України № 499 від 28.09.2003 "Про затвердження інструкції щодо на-

дання допомоги хворим на туберкульоз і неспецифічні захворювання легень" // Астма та алергія. - 2004. - № 1 - 2. - С. 19-23.
Наказ Міністерства охорони здоров'я України № 128 від 19.03.2007 "Про затвердження клінічних протоколів надання медичної допомоги за спеціальністю "Пульмонологія" . - Київ, 2007. - 146 с.
Фещенко, Ю. И. Бронхиальная астма - одна из главных проблем современ-

ной медицины / Ю. И. Фещенко // Український пульмонологічний журнал. - 2000. - № 2 (додаток). - С. 13-19.
Фещенко Ю. И. Процедура адаптації міжнародного опитувальника у хворих бронхіальною астмою / Ю. И. Фещенко, Ю. М. Мостовий, Ю. В. Бабійчук / Укр. пульмонологічний журнал. - 2002. - № 3. - С. 9-11.
Яшина, Л. А. Бронхиальная астма под контролем / Л. А. Яшина // Здоров'я України. - 2006. - № 20. - С. 46.

Коробко О. А.

ОСОБЕННОСТИ ПОКАЗАТЕЛЕЙ КАЧЕСТВА ЖИЗНИ БОЛЬНЫХ БРОНХИАЛЬНОЙ АСТМОЙ ПРИ ИСПОЛЬЗОВАНИИ РАЗНЫХ СХЕМ ЛЕЧЕНИЯ

Резюме. *Обследовано 118 больных бронхиальной астмой (70 лиц основной группы в лечении применяли акустический вибромассаж легких, 48 пациентов контрольной группы получали препараты медикаментозной терапии). Оценка качества жизни больных изучалась с помощью украинской версии опросника MOS SF-36. Результаты полученных данных свидетельствуют о том, что у женщин основной группы по сравнению с мужчинами основной группы наблюдали статистически достоверное ($p<0,05$) улучшение большинства показателей физического, психического и общего статуса. В группе сравнения определялась тенденция к повышению этих критериев у женщин по сравнению с мужчинами этой же группы, но без достоверных различий ($p>0,05$).*

Ключевые слова: *бронхиальная астма, качество жизни, акустический вибромассаж легких.*

Коробко О. А.

PECULIARITIES OF THE QUALITY OF THE LIFE IN ASTHMA PATIENTS WITH USING DIFFERENT METHODS OF TREATMENT

Summary. *118 asthma patients were examined (the control group included 48 patients with asthma who were getting only basic treatment. The main group consisted of 70 patients with asthma. The treatment additionally included acoustic vibromassage of lungs). The testing of the quality of life the asthma patients was observed with Ukrainian adapted questionnaire MOS SF-36. The statistically significant ($p<0,05$) improvement of the parameters of the quality of life of the asthma patients was demonstrated in women compared with men in maine group. The statistically significant ($p>0,05$) improvement of the parameters of the quality of life of the asthma patients was not demonstrated in women compared with men in the group compared.*

Key words: *asthma, quality of life, computer testes, acoustic vibromassage of lungs.*

Стаття надійшла до редакції 9.10.2012 р.